

Pestprotocol Primair / Protocol Sociale Veiligheid De Kiem

Pestprotocol Primair

Er is een verschil tussen plagen en pesten. Plagen wordt met name gezien als een "spelletje". Het is niet altijd leuk maar nooit echt bedreigend. Plagen kan wél overgaan in pesten. Pesten is wél bedreigend. Pesten vindt niet zomaar een keer plaats, maar meerdere keren per week of zelfs meerdere keren per dag, gedurende een langere tijd. De pester maakt misbruik van zijn macht. Het slachtoffer wordt, vaak in het bijzijn van anderen, uitgelachen, uitgescholden, vernederd, gekleineerd, geslagen of er worden dingen van hem of haar afgepakt. Naast deze openlijke vormen van pesten komen ook vormen van pesten voor die niet zichtbaar zijn, zoals bijvoorbeeld het buitensluiten van iemand.

Pesten is onaanvaardbaar gedrag en vormt een bedreiging voor het individu (met name voor de leerlingen) en de sfeer op school. De regel moet zijn dat wij elkaar met respect behandelen; op school moet iedereen zich veilig voelen! Primair heeft 'pestregels' opgesteld waar leerlingen en medewerkers bij Primair zich aan moeten houden.

De scholen maken, naar eigen keuze, gebruik van lesprogramma's en een pestprotocol om pesten door en van leerlingen te voorkomen.

In de schoolgids van de school is hierover informatie opgenomen.

Bekende lesprogramma's en/of pestprotocollen zijn:

- pestprotocol: 'vertel het je ouders'
- 'de STOP-methode'

2.3.1.1 Digitaal pesten

Digitaal pesten is een onderdeel van traditioneel pesten. Ook leerlingen op onze scholen hebben hier mee te maken. Het gebeurt meestal buiten de school. Toch heeft de school er veel last van. Het ruziën en pesten gaat op school door. Schoolresultaten lijden eronder. Er ontstaat een onveilig klimaat. Kinderen kunnen minder goed leren. Pesten heeft effect op het schoolklimaat. De effecten van digitaal pesten kunnen erger zijn dan bij traditioneel pesten.

De verantwoordelijkheid van de school is dan ook om leerlingen "media-wijsheid" bij te brengen. De hiervoor in aanmerking komende activiteiten (zie hierna) kunnen ook door de ouders/verzorgers worden gebruikt om de "media-wijsheid" van het kind verder uit te bouwen om digitaal pesten te voorkomen.

Vormen van digitaal pesten kunnen o.a. zijn:

- anonieme berichten versturen via MSN en SMS,
- schelden, roddelen, bedreigen,
- foto's van mobieltjes op internet plaatsen,
- privégegevens op een site plaatsen,
- haatprofielen aanmaken,

We moeten ons daarbij realiseren dat gegevens over een leerling die door een ander/anderen op internet zijn gezet soms niet meer zijn te verwijderen!!

Voorkomen van digitaal pesten:

1. Leerlingen bewust maken van de gevaren op internet, de effecten van digitaal pesten en de strafbare feiten.
2. Afspreken van internetgedrag en samen met de leerlingen regels maken. (zie 2.4)
3. Pesten bespreekbaar maken in de klas en leerlingen elkaar daarop laten aanspreken.
4. Sancties van het pestprotocol consequent toepassen.
5. Indien nodig, de gedragsregels op school aanpassen. (Bijvoorbeeld:"het maken van opnames van medeleerlingen en leerkrachten zonder toestemming kan leiden tot schorsing / verwijdering / disciplinaire maatregelen"

6. Regelmatige scholing van medewerkers in de school (ook onderwijsondersteunend personeel) om de medewerkers up to date te laten zijn met hun kennis.
7. Ouders informeren (ouderavond; schoolgids). Ouders zijn in het algemeen niet goed op de hoogte van wat hun kind op internet doet. Alleen door met de ouders samen te werken is digitaal pesten aan te pakken.

Tips tegen digitaal pesten

Maak de leerlingen op het volgende attent:

- geef nooit je wachtwoord en inlognaam aan anderen. Zorg dat ze niet makkelijk te raden zijn.
- dingen die je voor de webcam doet kunnen later op internet gezet worden. Let daarom op met wat je doet voor de cam, ook als je denkt dat een vriend of vriendin dit nooit zal doen. Als je later ruzie krijgt, dan kan je vriend of vriendin de foto's en/of opnames op internet zetten en kan de hele school het zien.
- Als je gepest wordt door mensen die je niet kent, vat het dan niet persoonlijk op. Via internet schelden mensen makkelijker dan in het echte leven.
- Praat of chat erover als je gepest wordt via je mobieltje. Je kunt ook een ander nummer nemen en geef je nieuwe nummer dan alleen aan je vrienden.
- Neem de dreigementen van de ander niet serieus: "Ik weet waar je woont, ik ken je IP-adres, ik kan je altijd achterhalen als je niet meewerkt.". Dat kan helemaal niet, alleen de politie kan je echte adres achterhalen bij de provider.

En als het toch fout gaat?

- Reageer niet op hatemails of andere cyberpesterijen. Verwijder de e-mail zonder hem te openen. Als je niet reageert, gaan pesters op zoek naar iemand anders om te pesten. Ook als je in een chatroom vervelende opmerkingen krijgt, verlaat dan die chatroom
- Blokkeer de afzender bij pest-emails of -smsjes.
- Bewaar de pestmail of sla de berichtjes op. Het zijn bewijzen die tegen de pester gebruikt kunnen worden. Aan het IP-adres van de mail kan afgeleid worden van welke computer de e-mail verzonden is. Een provider heeft vaak een helpdesk die klachten over nare mail, smsjes e.d. aanneemt. Je kan deze helpdesk bellen.
- In sommige gevallen kan je aangifte doen bij de politie. Pesten kan zo hardnekkig zijn dat het 'stalken' wordt genoemd. Dit is strafbaar. Ook als er een bewerkte of blootfoto van jou op internet staat, kun je aangifte doen.
- Praat erover. Blijf er niet alleen mee zitten, zoek iemand met wie je erover kan praten. Met Pestweb chatten, bellen of mailen kan natuurlijk ook.
- Als er een filmpje van jou of van een ander op internet staat waarin gepest wordt of geweld wordt gebruikt kun je dat melden bij de moderator

Voor uitgebreide informatie kan men terecht op internet. Zie hiervoor o.a. de sites van

- www.pestweb.nl
- www.mijnkindonline.nl
- www.kennisnet.nl

Protocol sociale veiligheid van basisschool De Kiem

Dit protocol sociale veiligheid heeft als doel: "Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode veilig kunnen voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen"

Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

Wat wordt er onder pesten verstaan?

Iemand wordt getreiterd of is het mikpunt van pesterijen als hij of zij herhaaldelijk en langdurig blootstaat aan negatieve handelingen verricht door één of meerdere personen'

Bij pesten is het ene kind sterker en het andere kind zwakker. Het is steeds hetzelfde kind dat wint en hetzelfde kind dat verliest.

Vaak gebeurt pesten niet één keer, maar is het gepeste kind steeds weer de klos.

Het sterkere kind; de pester, heeft een grotere mond en anderen kijken tegen hem of haar op.

De pestkop heeft geen positieve bedoelingen; wil pijn doen, vernielen of kwetsen.

Het gepeste kind voelt zich eenzaam en verdrietig, hij of zij is onzeker en bang.

Voor meer uitleg: www.pestweb.nl

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

- Altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen;
- Zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot;
- Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven;
- Briefjes doorgeven;
- Beledigen;
- Opmerkingen maken over kleding;
- Isoleren en negeren;
- Buiten school opwachten, slaan of schoppen;
- Op weg naar huis achterna rijden;
- Naar het huis van de gepeste gaan;
- Bezittingen afpakken;
- Schelden of schreeuwen;

Leerkrachten moeten alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden.

Pesten op de basisschool

Jonge kinderen, tot ongeveer 9 jaar, hebben nog geen besef van de gevolgen van pesten, waardoor dit een andere aanpak vereist van de leerkrachten. Deze is met name gericht op het inzicht krijgen in de gevolgen van het gedrag en het effect hiervan.

Pesten kan op iedere school voorkomen. Dus helaas ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan willen pakken.

Daar zijn wel enkele voorwaarden aan verbonden:

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en ouders;
- De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld;
- Als pesten zich voordoet, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen;
- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak;
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een intern contactpersoon nodig. De intern contactpersoon kan het probleem aanhoren, verwijzen of deskundigen raadplegen;

- Op iedere school is een intern contactpersoon aangesteld. In de schoolgids staan deze genoemd.
- Leerkrachten kunnen contact opnemen met een extern contactpersoon via de Arbo-unie.

Wat doet de school aan preventie?

- Het voorbeeld van de leerkrachten en de ouders is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten, ouders en leerlingen horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen;
- Op school gebruiken wij de methodes Fides en Kinderen en hun sociale talenten;
- Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in een groep, aanpak van ruzies etc. kunnen aan de orde komen. Andere werkvormen zijn ook denkbaar, zoals; spreekbeurten, rollenspelen, regels met elkaar afspreken over omgaan met elkaar en groepsopdrachten;
- In groep 7 en 8 wordt er aandacht besteed aan digitaal pesten.
- Aan het begin van elk schooljaar en tussentijds worden de voorwaarden besproken om gelukkig te zijn in de klas.
- 1x per jaar bekijken en bespreken we het protocol sociale veiligheid.

Maakt de school gebruik van een sociaal-emotioneel leerlingvolgsysteem bij de aanpak van pesten?

Op school maken we gebruik van twee systemen: Kijk! voor groep 1-2 en SCOL (sociale competentie observatielijst) voor groep 3 – 8.

Deze systemen geven ons wat meer duidelijkheid over het welbevinden van kinderen. Naar aanleiding van het invullen van SCOL kan de leerkracht gebruiken maken van de methode 'Kind en hun sociale talenten' welke aansluit op de SCOL.

Daarnaast vullen we in de groepen 3 – 8 ook twee keer per jaar een sociogram in dat extra informatie geeft.

Daarnaast is de observatie van de leerkracht van uitermate belang.

Belangrijke regels bij het hanteren van het protocol sociale veiligheid.

REGEL 1: Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als klikken. Vanaf de kleutergroep brengen we kinderen dit al bij:

“Je mag niet klikken, maar.....als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt er zelf niet uit dan mag je hulp aan de leerkracht vragen. Dit wordt niet gezien als klikken”.

Deze regel geldt natuurlijk ook voor de ouders van alle kinderen.

REGEL 2: Een tweede stelregel is dat een medeleerling ook de verantwoordelijkheid heeft om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

REGEL 3: Samenwerken zonder bemoeienissen:

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te komen lossen. Samen met de leerkracht(en) wordt naar een oplossing gezocht en wordt actie ondernomen.

Procedure bij pesten.

Een klacht ingediend (door ouders/kind/leerkracht)

Als herhaaldelijk een klacht ingediend wordt moeten de volgende stappen gezet worden:

1. De leerkracht hoort de ouder/kind/leerkracht aan en stelt vragen zodat voor beiden een duidelijk beeld ontstaat van de situatie (stap 1,2 en 3 checklist invullen);
2. De leerkracht gaat de volgende dag praten met de gepeste (stap 4 checklist invullen);
3. De leerkracht gaat een gesprek aan met de pester en / of met de groep (stap 5 checklist invullen); Groep altijd betrekken (=onderdeel vijfsporenbeleid)
4. De leerkracht neemt contact op met diegene die de klacht indient en brengt verslag uit;
5. De leerkracht bespreekt eerst dagelijks en daarna wekelijks met de gepeste en pester hoe het de afgelopen dag / week ging. De kinderen zoeken daarbij ook naar positieve zaken. De leerkracht richt het gesprek op hoe het in de toekomst verder moet gaan (stap 6 checklist invullen);
6. De leerkracht belt wekelijks met beide ouders (zowel van de gepeste leerling, als van de pester), totdat men gedurende drie weken wederzijds van mening is, dat alles goed ging, daarna kan afgesproken worden dat er alleen nog gebeld wordt als er opnieuw pestgedrag ontstaat (stap 7 checklist invullen).
7. Indien nodig (bij herhaald pestgedrag) neemt de leerkracht, of een daartoe aangewezen persoon, bijv. de intern begeleider of de directeur contact op met de ouders van de pester. De boodschap dient te zijn dat het pesten moet stoppen en dat van de ouders verwacht wordt dat zij daaraan meewerken. Ook vindt een gesprek plaats tussen het kind dat pest en de directeur. Er kan nu een officiële waarschuwing komen.
8. Als blijkt dat het pesten nog aan de gang is en niet zeker is dat in de nabije toekomst herhalingen voorkomen kunnen worden, dan moeten vervolgacties worden genomen; In overleg met de intern begeleider en directeur overwegen of pester en gepeste verwezen dienen te worden naar een sociale vaardigheidstraining of andere hulpverlening buiten de school (stap 8 t/m 12 checklist invullen);
9. De leerkracht belt wekelijks met beide ouders, totdat men gedurende drie weken wederzijds van mening is, dat alles goed ging, daarna kan afgesproken worden dat er alleen nog gebeld wordt als er opnieuw pestgedrag ontstaat;
10. Als het pesten doorgaat wordt de pester daarvoor geschorst.

Een klacht ingediend tegen een pestende leerling of ouder van leerling t.o.v. een leerkracht

Indien een leerkracht gepest wordt door één of meer leerlingen moet uiteraard ook worden ingegrepen. De procedure is als hierboven beschreven alleen waar leerkracht staat gelieve directeur te lezen.

Personen die aanspreekbaar zijn.

De directeur is (na de leerkracht) de aanspreekpersoon voor alle betrokkenen in de schoolorganisatie m.b.t. pesten. Daarnaast is de intern begeleider op de hoogte van instanties die kunnen helpen bij het aanpakken van pesten.

Bij de intern contactpersoon kan een klacht betreffende pesten worden ingediend. Deze verwijst diegene die de klacht indient naar de leerkracht.

Indien ouders niet gehoord worden kunnen zij contact opnemen met extern contactpersoon. Voor leerkrachten is er ook een extern contactpersoon.

Registratie

Alle gemelde klachten worden geregistreerd en verwerkt m.b.v. de checklist. De arbocoördinator/IB'er houdt een overzicht bij van alle lopende en afgehandelde klachten. Minstens éénmaal per jaar wordt gerapporteerd in het arbojaarverslag

Digitaal pesten

Bron: veiligheidsplan Primair

Digitaal pesten is een onderdeel van traditioneel pesten. Ook leerlingen op onze scholen hebben hiermee te maken. Het gebeurt meestal buiten de school. Toch heeft de school er veel last van. Het ruziën en pesten gaat op school door. Schoolresultaten lijden eronder. Er ontstaat een onveilig klimaat. Kinderen kunnen minder goed leren. Pesten heeft effect op het schoolklimaat. De effecten van digitaal pesten kunnen erger zijn dan bij traditioneel pesten. De verantwoordelijkheid van de school is dan ook om leerlingen "media-wijsheid" bij te brengen. De hiervoor in aanmerking komende activiteiten (zie hierna) kunnen ook door de ouders/verzorgers worden gebruikt om de "media-wijsheid" van het kind verder uit te bouwen om digitaal pesten te voorkomen.

Vormen van digitaal pesten kunnen o.a. zijn:

- anonieme berichten versturen via social media,
- schelden, roddelen, bedreigen,
- foto's van mobieltjes op internet plaatsen,
- privégegevens op een site plaatsen,
- haatprofielen aanmaken,
- hacken,

We moeten ons daarbij realiseren dat gegevens over een leerling die door een ander/anderen op internet zijn gezet soms niet meer zijn te verwijderen!!

Voorkomen van digitaal pesten:

1. Leerlingen bewust maken van de gevaren op internet, de effecten van digitaal pesten en de strafbare feiten.
2. Afspreken van internetgedrag en samen met de leerlingen regels maken. (zie 2.4)
3. Pesten bespreekbaar maken in de klas en leerlingen elkaar daarop laten aanspreken.
4. Sancties van het pestprotocol consequent toepassen.
5. Indien nodig, de gedragsregels op school aanpassen. (Bijvoorbeeld:"het maken van opnames van medeleerlingen en leerkrachten zonder toestemming kan leiden tot schorsing / verwijdering / disciplinaire maatregelen"
6. Regelmatige scholing van medewerkers in de school (ook onderwijsondersteunend personeel) om de medewerkers up to date te laten zijn met hun kennis.
7. Ouders informeren (ouderavond; schoolgids). Ouders zijn in het algemeen niet goed op de hoogte van wat hun kind op internet doet. Alleen door met de ouders samen te werken is digitaal pesten aan te pakken.

Tips tegen digitaal pesten

Maak de leerlingen op het volgende attent:

- geef nooit je wachtwoord en inlognaam aan anderen. Zorg dat ze niet makkelijk te raden zijn.
- dingen die je voor de webcam doet kunnen later op internet gezet worden. Let daarom op met wat je doet voor de cam, ook als je denkt dat een vriend of vriendin dit nooit zal

doen. Als je later ruzie krijgt, dan kan je vriend of vriendin de foto's en/of opnames op internet zetten en kan de hele school het zien.

- Als je gepest wordt door mensen die je niet kent, vat het dan niet persoonlijk op. Via internet schelden mensen makkelijker dan in het echte leven.
- Praat of chat erover als je gepest wordt via je mobieltje. Je kunt ook een ander nummer nemen en geef je nieuwe nummer dan alleen aan je vrienden.
- Neem de dreigementen van de ander niet serieus: "Ik weet waar je woont, ik ken je IP-adres, ik kan je altijd achterhalen als je niet meewerkt.". Dat kan helemaal niet, alleen de politie kan je echte adres achterhalen bij de provider.

En als het toch fout gaat?

- Reageer niet op hatemails of andere cyberpesterijen. Verwijder de e-mail zonder hem te openen. Als je niet reageert, gaan pesters op zoek naar iemand anders om te pesten. Ook als je in een chatroom vervelende opmerkingen krijgt, verlaat dan die chatroom
- Blokkeer de afzender bij pest-emails of –smsjes.
- Bewaar de pestmail of sla de berichtjes op. Het zijn bewijzen die tegen de pester gebruikt kunnen worden. Aan het IP-adres van de mail kan afgeleid worden van welke computer de e-mail verzonden is. Een provider heeft vaak een helpdesk die klachten over nare mail, smsjes e.d. aanneemt. Je kan deze helpdesk bellen.
- In sommige gevallen kan je aangifte doen bij de politie. Pesten kan zo hardnekkig zijn dat het 'stalken' wordt genoemd. Dit is strafbaar. Ook als er een bewerkte of blootfoto van jou op internet staat, kun je aangifte doen.
- Praat erover. Blijf er niet alleen mee zitten, zoek iemand met wie je erover kan praten. Met Pestweb chatten, bellen of mailen kan natuurlijk ook.
- Als er een filmpje van jou of van een ander op internet staat waarin gepest wordt of geweld wordt gebruikt kun je dat melden bij de moderator

Voor uitgebreide informatie kan men terecht op internet. Zie hiervoor o.a. de sites van

- www.pestweb.nl
- www.mijnkindonline.nl
- www.kennisnet.nl